

H. C. Hansens tale om den store arbejdskonflikt i Folketinget

Taler

H.C. Hansen
Danmarks Statsminister

Dato

13. april 1956

Sted

Folketingets talerstol,
Christiansborg

Omstændigheder

I 1956 var der storkonflikt i Danmark, og overenskomstforhandlingerne mellem lønmodtagere – der blandt andet kæmpede for at nedsætte den ugentlige arbejdstid fra 48 til 44 timer – og arbejdsgivere var gået i hårdknude.

Natten mellem 12. og 13. april blev mæglingsforslaget fra Forligsmanden, som var blevet nedstemt af lønmodtagerne, ophøjet til lov i Folketinget.

Dette var første gang, at en socialdemokratisk regering lavede et politisk indgreb over for strejkende arbejdere, hvilket førte til splittelse mellem partiet/regeringen og fagbevægelsen.

1 Vi har et fælles ansvar for vort lille land

Jeg vil kunne forstå, om mit partis modparter vil føle en vis triumf i selve den kendsgerning, at der dels i mit parti og dels imellem fagbevægelsens ledelse og
5 mit partis folketingsgruppe er en uoverensstemmelse med hensyn til vurderingen af, hvad der i en situation som den foreliggende skal foretages. Jeg må skænke vore modparter denne triumf. Jeg kan kun sige, at den udvikling, som med situationen, vi står overfor i dag, ville indledes, om ikke et indgreb her blev foretaget, må jeg og den regering, jeg repræsenterer, anse for så farlig og så
10 uoverskuelig, at vi ikke har villet forlade det ansvar, vi mener, at måtte påtage os ved at fremsætte det forslag, som nu foreligger her til endelig vedtagelse.

Jeg går ud fra, at man ude omkring i landet, ude omkring i hjemmene har fulgt den debat, som her er blevet ført, med intens interesse. Jeg ved, såvel som man i
15 denne sal ved det, at det ikke blot er kommunister, der har stemt imod mæglingsforslaget ved den afstemning, der har fundet sted. Jeg ved, at der også er et betydeligt antal socialdemokratiske arbejdere, der har stemt imod, og jeg ved lige så vel som adskillige andre, at der er en stærk stemning omkring hele den situation, der foreligger, at stærke følelser er sat i bevægelse.

20

Jeg vil imidlertid fra denne talerstol sige til de socialdemokratiske arbejdere ude omkring i landet, at om de ikke vidste det før, så fik de vel en fornemmelse, da

de hørte det ærede medlem hr. Aksel Larsens tale, af, hvad situationen skal
25 bruges til. Det var venligt af det ærede medlem af at ofte så megen forståelse og
medfølelse og de mange gode råd på det danske socialdemokrati. Men vi har
ikke brug for det ærede medlems rådgivning; vi sætter ikke pris på den; vi ønsker
den ikke. Og jeg er aldeles overbevidst om, at den besindelses dag, der snart vil
30 melde sig, også vil lade dem, der i øjeblikket er stærkest grebet af den situation,
de befinder sig i, forstå, at de mod deres eget ønske, mod deres egen vilje løber
den risiko at blive taget til indtægt af kommunisterne, som aldrig har noget
andet formål end uro og ballade. Den danske arbejderbevægelse kan ikke være
tjent med at blive bragt ind i en situation, hvor vi simpelthen må se samfundets
forskellige funktioner gå i stå. Og her nytter det ikke, at man fra kommunistisk
35 side blot siger, at forhandlingerne kan tages op igen; for den højtærede
økonomi- og arbejdsminister har jo ret i, at en genoptagelse af forhandlingerne
må forudsætte en kamp til den bitre ende, hvor en af parterne giver op. Er det
tænkeligt, at vi står i en situation, hvor de to store organisationer, de to stærke
økonomiske faktorer, kan gøre hinanden skakmat i en konflikt, selv om den
40 måske skulle komme til at løbe over 8 eller 10 eller 12 uger? Jeg ved ikke, om det
er tænkeligt; jeg tror ikke, det er det, men jeg ved én ting: at der midt i dette
billede også må komme det, der berører det samfundsmæssige, vort fælles ansvar
for det lille land, som nu engang skal eksistere, og hvor vi skal eksistere hver
eneste én af os, og her ligger der et ansvar ud over det øvrige, som vi må tage.

45

Disse bemærkninger retter sig i ringere grad til denne sal – det lægger jeg ikke
skjul på – end de retter sig ud over landet til dem, der gider høre og ønsker at
høre et argument fra Socialdemokratiet side. De retter sig til befolkningen i en
opfordring til besindelse, i en opfordring til at vende sig imod de
50 kommunistiske opviglere, der blot søger at udnytte enhver situation.

De retter sig til alle dem af mine partifæller, der har ment at måtte tage det
standpunkt at stemme imod mæglingsforslaget, og som i dag med en vis
bitterhed ser os herinde ophøje dette mæglingsforslag til lov. Jeg retter disse ord
55 som en opfordring til besindelse, til eftertanke, fordi jeg tror, at vi er bedst tjent
med den løsning, som foreslås her i dag, og som nu om lidt ophøjes til lov. Jeg
mener, at vi alle med vor ansvarsfølelse tjener både arbejdernes og landets
interesser ved at gøre det.

60

Kilde

Kilde: Folketingstidende 1955-56, sp. 4262 ff.

Kildetype

Digitalt manuskript

65

Tags

Folketingstale, Politisk tale, Socialdemokratiet

Relateret

Aksel Larsens tale om den store arbejdskonflikt i Folketinget
13. april 1956

70

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/h-c-hansens-tale-om-den-store-arbejdskonflikt-i-folketinget>

75

80

85

90

95

100